

visste att villebråd fans, satte han sin bössa i ordning, laddade den, och tog fram ur fickan en mycket liten men väl inöfvad jågthund, som på ögonblicket satte nosen i marken och började springa. Om en liten stund var villebrådet uppdrifvet, Abbén sköt och fällde det till marken, hunden apporterade, och inom några minuter låg han i ena fickan, villebrådet i den andra, och bössan var åter förvandlad till kapp. Emedertid kommo Jägeri-betjenterne på stället, som hade hört skottet, andrutne springande, för att se hvem som skjutit, men funuo endast en Prestman vandrande med sin kapp i handen och läsande på sitt Breviarium. Derefter begaf sig den Andelige tjufskytten till en annan park, der han gjorde på samma sätt, och fortfor härmed, ända till dess han fyllt hela sin ofantligt stora ficka, som tjente honom till skjutväska, utan att han någonsin blef ertappad på färsk gerning.

På *SOEROSYNE* för innevarande år, som ännu finnes komplett ifrån början, kan prenumereras i Utter & Compis Boklåda med Två Riksd. 24 sk. Banko.

På de 8 *colorerade gravurer*, som åtfölja detta Blad, föreställande *Engelska och Franska Fruntimmers-Costumer*, kan särskilt prenumereras med Två Riksdaler Banko.

Dessa plancher, som både till gravure och colorering äro jemgoda med de bästa utländska, säljas äfven styckevis för 24 sk. Banko.

Gravuren N:o 4 medföljer nästa Blad.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****
 STOCKHOLM DEN 26 AUGUSTI 1815.
 *****

Den Sjelfrådige.

(Fortsättning.)

Jag begaf mig till Norrköping. Jag kände der en rik Handlande, som var vän med min Far, och som några månader förut hade med sin familj gjort ett besök hos oss på landet. I hans hus blef jag nu på det mest vänskapsfulla sätt emottagen, och anmodades att dröja åtminstone ett par veckor, innan jag fortsatte resan till södra orterne, dit jag föregaf mig hafva ett visst angeläget ärende, som dock ej fordrade någon utomordentlig brådska. Genom honom blef jag bekant i flera andra hus, och infördes i de bästa sällskaper i Staden; öfverallt blef jag med utmärkt välvilja emottagen, och hvar och en bemödade sig att göra mitt vistande på stället så angenämt som möjligt. Största behaget fann jag likväl hemma i hans eget hus; han hade en enda Dotter, en älskvärd flicka af 19 år, vacker, intagande, försedd med många talanger, och prydd med alla dygder. Hon hade redan under det besök hon med sina Föräldrar gjort

hos min Far, väckt hos mig en liflig böjelse, som nu hastigt tilltog och inom kort tid blef så stark, att jag ej mer kunde förmå mig att lemna detta förtrolande hus, för hvars skull jag glömde allting annat i verlden. Redan hade jag varit der i fem veckor, och ännu tänkte jag ej på någon afresa, då en vacker dag min Far helt oförmodadt inträffade. Efter de första omfamningarne, åtföljde af ömma förebråelser för min hemliga bortresa, som förorsakat honom och alla mina släktingar så mycken sorg och oro, berättade han mig, på hvad sätt han fått kunskap om min vistelseort, och till slut anförtrodde han mig i all tysthet; att ändamålet med hans hitresa var icke allenast att återfinna sin Son, utan derjemte någonting annat, som förmodligen i mitt tycke vore långt mera viktigt.

Min Far hade nemligen skrivit åt alla håll, för att få någon underrättelse om mig, och äfven till sin vän i Norrköping. Denne, som redan var något förundrad öfver mitt långa kvarblifvande, men endast tillskref det min kärlek, hvilken han straxt hade upptäckt, skyndade sig nu att gifva min Far tvenne underrättelser på en gång. "Din Son, skref den redlige mannen, hvars bref min Far visade mig, din son är här, och jag tillstår att jag är mycket nöjd med honom. Tillafventyrs har han, som andra, begått några ungdomslel, och att han verkligen är nog egen-sinnig, har jag också tyckt mig märka; men allt detta kan en bra hustru hjälpa. Min dotter tror jag blifver en bra hustru; du har sett henne, och jag tror att du tycker om henne. Hvad din son angår, så är

han alldeles förälskad uti henne, och jag ser, att hon icke heller har ondt öga till honom. Jag vill således gerna, om du ingenting har deremot, lemna min enda dotter, min dyrbaraste skatt, i din søns händer. Jag är öfvertygad, att de skola blifva lyckliga med hvarandra. Om detta äfven är din mening, så kom du sjelf hit så fort du kan, och lät oss öfverraska de begge älskande med den lycka vi ärna dem, ty ännu tror jag icke att de förklarar sig för hvarandra, åtminstone icke med ord; men deras ögon äro så mycket mer talande." I följe af detta bref, hade min Far genast satt sig i vagnen, och rest till Norrköping. Han hade ej velat forsumma ett ögonblick, för att avsluta en förening som skulle göra oss alla lyckliga, ty han hoppades att, när jag blef gift med en så förträfflig hustru, skulle jag ändtligen bli förnufvig. Han lyckönskade mig derföre nu, att hafva gjort ett så godt val, och formanade mig att alltid bibehålla samma kärlek och aktning för min Hustru, och rätta mig efter hennes råd och hennes önskingar, mer än jag hittills gjort efter mina anhöriges och vänners. Tillika underrättade han mig, att den hemgift, som hennes Far för henne hade bestämt, utgjorde 20,000 Riksdaler, och att slutligen ingenting mera återstod för min sällhets fullbordan, än flickans eget bifall, som det tillhörde mig sjelf att begära, och som hon förmodligen icke skulle vägra åt en så värtalig bönenman. Så snart jag erhölet det, kunde lysningen straxt uttagas, och brölloppet ske ju förr ju hellre.

Denna min Fars oförmodade ankomst, och hans ännu mer oförmodade giftermåls-förslag, satte mig

straxt i bestörtning. Jag älskade visserligen af hjer-
 tat den som man ville ge mig till hustru, och jag ha-
 de ofta i min förtjusning föreställt mig en forening
 med henne såsom den högsta jordiska sällhet. Om
 man derfore lemnat saken åt sin gång, och icke före-
 kommit mig med ett bifall, som jag ännu ej hade
 sökt, så hade jag utan tvifvel sjelf ganska snart an-
 hållit om hennes hand, och hade jag dervid mött nå-
 got hinder, så hade jag naturligtvis blifvit så myc-
 ket ifrigare. Men den sällsamma benägenhet,
 hvarmed man samtyckte till mina önskningsar, innan
 jag ännu hunnit yttra dem, den besynnerliga brådskan
 hvarmed man syntes vilja bedrifva saken, den glädje
 och den ifver man visade, allt bidrog att afkyla min
 egen hetta. Det förekom mig, likasom man endast
 var angelägen att bringa mig snart under oket, eme-
 dan man fruktade att jag eljest skulle undandraga mig
 de bojor man ville pålägga mig. Korteligen, jag fann
 att man ville imponera på mig, att man ville formå
 mig till en sak, som jag ännu icke hade med mig
 sjelf beslutit, och det var just rätta medlet att bringa
 mig på andra tankar. Min Fars förmaningar, att jag
 skulle rätta mig efter min hustru, och aflägga all e-
 gensinnighet, voro icke heller särdeles egnade att gö-
 ra mig hågad för giftermål. Kärleken, det enda band
 som ännu fastade mig, förlorade jemväl sin retelse,
 då den ej mer fick vara en frivillig böjelse, utan en
 känsla, som andras önskan gjorde mig till en pligt.
 Och hvad kunde då längre kvarhålla mig? Hvarlöre
 skulle jag än vidare bära bojor, som, långt ifrån att
 numera synas mig ljufva, fastmer förekommo mig bå-
 de nesliga och hårda, då de gjorde mig undergifven,

icke allenast min älskarinna, utan äfven alla dem som upphäfdde sig till mina förmyndare? Mitt beslut blef, att hellre försaka all den sällhet som väntade mig, och den lyckliga sorgfria lefnad som mig erbjöds, än att uppoffra min sjelfständighet och min frihet.

Dessa vackra betraktelser och detta kloka beslut blygdes jag dock att framställa så nakna, som man här finner dem. Jag ville åtminstone i min älskarinnas ögon ej synas alldeles så brottslig, som jag var. Min Far hade väl blifvit något förundrad, då han såg med hvad kallsinnighet jag mottog den lycka han kungjorde mig; men han slöt deraf endast, att jag ej tälte någon främmande bemedling, och han var långt ifrån att foreställa sig möjligheten af ett afslag från min sida. Man kan således tänka, hvilken bestörtning och förskräckelse både han och alla i huset erforo, då jag morgonen derpå saknades, och man fann i min kammare ett bref till min Far, hvaruti jag bad honom betyga min djupa innerliga erkänsla, min eviga tacksamhet, för den oförtjenta godhet hvarmed jag blifvit bemött, och i synnerhet för den oskattbara gunst man velat bevisa mig, den obeskrifliga sällhet man velat skänka mig, men tillika förklarade, att jag var den alldeles ovärdig, och aldrig kunde mottaga densamma. Då man visat mig ett så gränslöst ädelmod, sade jag, och velat glömma alla mina fel och oskickligheter, huru högst otacksamt och ovärdigt skulle det icke då vara af mig, att begagna mig af detta ädelmod, och oförsynt tillskansa mig en lycka som aldrig bör mig tillhöra; huru samvetslöst skulle det icke vara, att förena mig med en person, som är

värd den högsta sällhet, men som jag endast skulle göra olycklig; huru nedrigt, att ej veta försaka ett ädelmod som man ej förtjenar!

(Forts. e. a. g.)

Om Skönhet.

(Öfversättning från Fransyskan.)

Man frågade en Grekisk Filosof, hvad skönheten är. Det är en fråga, svarade han, som det tillhör blinda att göra.

Samma fråga gjorde mig en dag en mycket vacker flicka af 15 års ålder. Jag tog henne vid handen och forde henne framför en spegel. Detta sätt att svara, sade hon, bevisar mera artighet än uppriktighet. — Huru då, invände jag; af hvad orsak kan Ni misstänka mig för att blott smickra? — För det att Mamma, som icke skämmer bort mig, såsom Ni vill göra, kallar mig alltid när hon är ond på mig: *din fula unge*; och jag är ändå säker på, att det missnöje jag förorsakar henne, icke förändrar mitt utseende. — Det är med skönheten, Mamsell, som med tapperheten. Man säger om en Befälhafvare: han uppförde sig tappert den eller den dagen. Likaså säger man om ett Fruntimmer: den dagen var hon riktigt vacker. — Min Herre behagade likväl komma ihåg, att det icke förhåller sig alldeles så med skönheten, som med tapperheten; ty skönheten kan icke vara försvunnen en dag, och komma igen en annan dag. — Det har Ni rätt uti, vackra Aglae, skönheten kan aldrig för-

löra sitt behag; men det som omger henne kan; liksom infattningen af ett porträtt, öka eller minska dess värde. Den ryktbare Aktören LeKain var hvarken vacker eller väl växt, men när han visade sig på Teatern, spelande Orosman eller Gengiskan, fann man honom alltid förtjusande, och ofta hörde man från Logerna ropas: *hvad han är vacker!* Det kom deraf, att han då var i fullkomlig enstämmighet med sin roll, och just sådan han borde vara, ty det som mest skadar skönheten, är brist på öfverensstämmelse i alla delar. En osmaklig Coeffure på ett vackert hufvud, en illa afpassad klädsel, en osäker gång, en förvirrad uppsyn, en min, en grimace, är nog för att skämma bort det skönaste utseende hos ett Fruntimmer, och förstöra verkan af alla de behag man hos henne funnit. En motbjudande röst gör den vackraste mun obehaglig. Ett lågt uttryck, som ger tillkänna umgänge med mindre hyfsadt folk, förstör i ögonblicket hela den förtjusning som det skönasse ansigte kunnat ingifva o. s. v.

Fru Sévigné berättar i sina Bref följande om ett besök, som hon en gång fick af en Parlaments-President från Bretagne. "Han hade med sig en Son, säger hon, som var 20 år gammal, och som jag fann vara utan allt undantag af det behagligaste utseende och den skönaste skapnad jag någonsin sett. Jag sade, att jag hade sett honom förut, då han var 5 eller 6 år gammal, och yttrade min förundran, att han kunnat växa till inom så kort tid. Härvid gjorde detta sköna ansigte, som väckt så stor beundran hos mig, en löjlig grimace, jag hörde en grof råmande röst, och

ur den vackra munnen utgingo dessa ord: *ja, ondt krut växer alltid fort. Dermed var det förbi, från den stunden tyckte jag alltid att han såg ut som en tjur.*”

Hvad skulle då Fru Sévigné hafva sagt om vissa Fruntimmer i våra dagar, som, för att gifva sig en air af frihet och filosofisk dristighet, våga berjena sig af fiskargångens språk, och låna sina uttryck från Corps-de-Garderne?

Men för att återkomma till Er, älskvärda och täcka Aglae, så fruktar jag att Er Fru Mor, då hon kallat Er ful, blifvit dertill föranledd af något elakt lynne, eller någon kallsinnighet, som Ni visat hennes; och jag vill derföre lära Er ett medel att undvika sådant hädanefter. Upprepa som oftast denna kuplett ur den nyaste Vaudevillen:

Clytie est laide à faire peur;
 Je ne connois point sa figure,
 Mais je lui sais un mauvais coeur;
 D'après cela, je puis conclure.
 Si la laideur peut s'embellir
 Par les dons précieux de l'ame,
 Un mauvais coeur doit enlaidir
 La plus superbe femme.

(Clytia är fasligt ful; jag känner henne ej, men jag vet att hon är elak, och derutaf slutar jag. Likasom fulheten förskönas af själens egenskaper, likaså gör ett elakt hjerta den skönaste qvinna ful.)

Förklaring öfver Gravuren N:o 4.

Skottsk Turban af Silkes-Tricot, prydd med en Paradisfågel. Cambricks-klädning, garnerad med bisvärmar och blommor. Skottskt Skärp af samma sort Tricot. Hvita handskar. Hvita skor.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****

STOCKHOLM DEN 3 SEPTEMBER 1815.

*****

Den Sjelfrådige.

(Fortsättning.)

AF alla mina föregående strek hade intet gjort min Far så mycken sorg och harm, som denna egensinniga flykt och detta sårande afslag, hvarigenom jag icke allenast förstörde min egen lycka, utan äfven satte honom i den yttersta förlägenhet, i det jag uppenbart skymfade en aktningssvard familj, med hvilken han stod i den närmaste förbindelse, och som gjort honom flera viktiga tjänster. I första bestörtningen hade han visat mitt bref för dem det angick, och alla förklarade hvad jag der yttrat om deras ädelmod och min ovärdighet m. m. för en ren ironi, hvilken de funno så mycket mer föraktlig, som jag genom mitt tal, mina åtbörder och hela mitt uppförande gifvit sjelf den fullkomligaste anledning till den förmodan, att jag älskade dottern i huset och önskade vinna hennes hand. Förgäfves sökte min Far öfvertyga dem, att med all min egensinnighet var jag åtminstone icke till den grad elak; de förblefvo vid sin

tro, min Far reste samma dag om eftermiddagen, och de skildes mycket kallsinnigt ifrån honom. Ty det är märkvärdigt, att den som blir forolämpad af någon person, vänder sitt hat eller missnöje icke allenast emot denna person sjelf, utan äfven emot alla som äro dess anhörige, eller stå i närmare förhållande till densamma, ehuru mycket de för öfrigt må ogilla dess uppförande. Min Far fick således oskyldigt lida samma fordömmelse som jag, hans forra vän blef nu på visst sätt hans ovän, ett Kapital, som han lånt af honom, blef uppsagdt, och om också hans egen grundlagenhet tillåtit honom att begära, hade han dock aldrig kunnat vänta sig att erhålla från den sidan något vidare understöd, hvaraf en Jordbrukare så ofta är i behof. Det var derföre icke underligt, att han blef mera uppretad emot mig, än han någonsin förr varit. Då han kom hem till sig, och fick veta att jag redan före honom var återkommen, lät han tillsäga mig att jag aldrig mer skulle få visa mig för hans ögon, och befallde mig att straxt lemna hans hus. Jag begärde att förut åtminstone få se honom och tagga afsked, ty jag räknade på hans ömhet emot mig, som jag så väl kände; men han var denna gången för mycket ond på mig, för att låta så hastigt beveka sig, han forblef ståndaktigt vid sin vägran att se mig, förnyade sin befallning att jag skulle resa, och skickade mig till och med en liten summa till respengar, med hvilken han rådde mig att hushålla väl, ty han tänkte ej ge mig något vidare understöd, och ville sedan ej mer veta utaf mig.

Jag fann nu för första gången, att det är vissa be

fallningar, som måste lydast. Jag hade stor lust att bli kvar, efter jag just befalldes att resa; men man sade mig, att min Far mente ganska allvarsamt, och att om jag ej godvilligt lemnade huset, hade han tillsagt att jag skulle med våld foras derifrån. Jag måste således för det närvarande finna mig i mitt öde, men jag visste redan ett medel att förmå min Far till att åter mottaga mig. Jag beslöt att resa till Stockholm, och lemna mig sjelf i mina Kreditorers händer. Detta var efter utseendet ett förvilladt steg, men det var det enda som kunde rädda mig. Allt annat hade endast tjent att uppskjuta den olycka, som ändå till slut skulle drabba mig, och jag valde derfore helst ett sådant parti, som afgjorde saken fort, och som hade hjälpen med sig i följe; ty jag kände för väl min Fars hjertelag, för att tro att han länge skulle lemna mig i eländet. Min uträkning slog in till alla delar. Jag hade ej varit två dagar i Stockholm, forrån jag blef insatt på Gäldstugan, och åtta dagar senare kom min Far att befria mig derifrån. Han ville dock ej låta mig veta, att det var han som hjälpte mig, utan han sade tvertom, att genom följderne af mit senaste uppförande befann han sig nu sjelf i en sådan penninge-förlägenhet, att han omöjligt kunde frälsa mig genom godtgörande af min skuld; men han hade talt vid mina Borgenärer, och de hade erbjudit sig att släppa mig på fri fot, och hafva anstånd med betalningen, så framt jag kunde ställa någon antaglig säkerhet. Han hade då sagt dem, att jag ägde ingen sådan säkerhet, ty han sjelf behöfde nu all sin kredit för sin egen räkning, hvarpå de förklarade, att de skulle vara nöjde med säkerheten af mitt namn allena,

om jag endast hade någon sysla, eller eljest något lefnadsyrke, som kunde gifva dem utsigt till möjligheten att en gång få sina fordringar godtgjorde. "Det är för att underrätta dig härom, sade min Far, och fråga dig hvad du har lust att göra, som jag kommit hit, men för min egen del tänker jag aldrig mer blanda mig i dina affärer." Jag svarade honom, att så snart jag återfått min frihet, ärnade jag i alla fall välja ett visst lefnadsyrke, som mest öfverensstämde både med min egen smak, och med mina Kreditorers trygghet, men att dertill fordrades i början något understöd, som jag hoppades att min Far ej skulle vägra mig, då jag lofvade att hädanefter blifva stadig. Min Far förstod ganska väl, att jag härmed mente Militär-ståndet, hvarfor jag alltid haft en särdeles böjelse, men hvarifrån han ständigt afhållit mig; han hade dock sina skäl att nu göra sig okunnig. Han fruktade, att om jag blef lemnad åt mig sjelf, skulle jag vara nog obetänksam att ingå i detta stånd, der min halsstarrighet slutligen skulle göra mig alldeles olycklig; och som han nu äntligen kände min karakter i grund, så vidtog han den rättaste utvägen att afvända mig derifrån. Han uppmanade mig med ifvet att utvälja det stånd, för hvilket jag visat så mycken lust i mina yngre år; han låtsade tro, att jag nu hade mer böjelse för handeln; han föreställde mig således, huru litet jag passade för detta senare yrke, som fordrade mer omtanka och arbetsamhet, än jag var mäktig utaf, och sade slutligen, att ehuru han förr varit emot att jag skulle ingå i Militär-ståndet, önskade han nu ingenting högre, än att jag skulle resolvera mig dertill, ty detta stånd var efter hans tanka det enda, som

kunde kufva mitt sinne och en gång lära mig att lyda, hvilket är så angeläget för hvar menniska, sade han, om man vill taga sig fram i verlden. Dessa ord gjorde på mig ett lifligt intryck, alldeles som min Far beräknat; jag fann nu, att som Militär kunde jag omöjligt bibehålla mitt sjelfrådiga tänkesätt, hvaremot en Handlande vore den mest oberoende af alla menniskor på jorden; dessutom önskade jag visa min Far, att jag icke var så oskicklig till handeln, som han förmente. Med ett ord, jag tog mitt beslut alldeles tvert emot hvad jag förut ärnat, och miss-tänkte ingalunda att det var min Far som förmått mig dertill. Han visade sig också i början missnöjd der-öfver, att jag ej följt hans råd, men lofvade mig icke desto mindre allt histånd som han möjligen kunde, och genom hans bemedling återfick jag snart icke allenast min frihet, utan erhöll äfven en god kondition hos ett af de störte Handelshusen i Stockholm.

På detta ställe förblef jag i tvenne år, och hade under den tiden kommit temligen väl öfverens med min Patron, som haft öfverseende med många af mina egenheter, emedan han sjelf var något besynnerlig; slutligen hade han fattat så mycket tycke för mig, att han ville anförtro mig sina viktigaste affärer på Holland, Frankrike och Italien, för hvilket ändamål jag skulle göra en resa till de förnämsta handelsplatser derstädes. Men ett par dagar innan resan skulle anträdas, kom jag i en häftig strid med min Patron om någon omständighet som vore att iakttaga vid de transactioner jag kunde komma att ingå med främmande Handelshus. Han påstod, att han hade rätt, jag ville ej heller ge vika, och slu-

tet blef, att han gaf mig mitt afsked. Derpå gjorde jag resan för egen räkning, i hopp att sätta mig sjelf i kredit på de främmande handelsplatserne; men öfverallt var min egensinnighet i vägen, och förstörde minna företag. Jag återkom som en tiggare.

(Forts. e. a. g.)

Mode-nyheter.

Halmhattarne äro ännu de mest gängse i Paris. De äro ej alla af någon viss form, utan skärmen är ibland mycket stor och nedfälld, ibland lagom stor och urringad. Det som mycket brukas af unga Fruntimmer, är en gul halmhatt med platt och fyra finger bred skärm; en sådan hatt sättes något litet bakåt, och är utan all slags garnering. Vanliga halmhattar hafva ofta i kanten af skärmen genombrutna valkar af Tyll och halmflätor. En del hvita halmhattar äro uppvikta på högra sidan, och hafva ofvanför uppvikningen en kokard och två hvita plymer. Många halmhattar hafva en bukett af liljor upptill på framsidan af kullen. Äfven hvita Krusflorshattar med rosenrödt under, samt rosenröda Gros de Naples-hattar hafva en dylik bukett. Men utom liljor ser man på de hvita halmhattarne äfven röda törnrosor, penséer och eterneller. Somliga halmhattar hafva också, i stället för blommor, hvita bandremsor till garnering, och några till och med hafva blott en Spets-Schalett knuten öfver kullen. Det allmännaste ännu är eljest en garnering af gaze uppomkring kullen, hvilken garnering merendels sättes i form af ett diadem; sedan någon tid brukar man också sätta blommorna på dessa halmhat-

tar liksom under ett hvalf af gaze. För öfrigt börja hattar af gaze och af gaze-band, äfvensom af kulört krusflor och hvitt Gros de Naples, nu åter komma i gunst. Gaze-hattarne äro antingen af paille-gul, eller hvitrandig gaze, nemligen rosenröd och hvit, lilas och hvit, eller grön och hvit. Citrongula krusflorshattar, äfvensom helt gröna hattar, hafva redan i 14 dagar varit i bruk, men ännu äro de ej särdeles talrika. Deremot ser man flera hattar af lilas Gros de Naples med törnrosor af samma färg. Äfven Cambricks-hattar försmås ej af de mest eleganta Fruntimmer. Några af sistnämnde hattar äro garnerade med tjocka bisvärmor af Cambrick, som är festonerad i små uddar. Blommor äro ännu mycket allmänna; hvita och röda törnrosor, liljor, levkojor, geranium, men i synnerhet stora neglikor af alla färger, ser man ännu beständigt på de flesta hattar. Dock börja plymer återigen nyttjas något mera, i synnerhet hvita plymer som brukas mycket långa och okrusade. Man har nu jemväl ett nytt slags släta eller dunplymer, som kallas *Marabouts*. Dessa plymer, som komma ifrån Indien, äro mycket fina och mycket dyra, och derföre äfven ganska sällsynta. För öfrigt äro många hattar utan både blommor och plymer, men hafva i stället mycket breda och yfviga garneringar af gaze eller band. På sådana hattar är skärmen alltid mycket bred och fyrkantig, samt kullen upptill helt smal. I allmänhet äro de moderna hattarne af två hufvudslag, hvilkas åtskillnad består i beggaderas ytterlighet. De ena, med bred och fyrkantig skärm, gömma hela ansigtet, och likna de för några år sedan brukliga så kallade *Capotes à l'invisible*; de andra, som äro urringade, lemna öfra pannan alldeles öppen, så att en del Fruntimmer bruka betäcka den med en liten halfmössa, som är garnerad med en bisvärm.

Till klädningar nyttja nu de Parisiska Fruntimern ingenting mera allmänt, än ett slags rosenrödt gaze-musslin med stora moucher. Sådana klädningar hafva icke allenast Volans af samma färg, hvilka äro festonerade, utan tillika ofvanför festonerne ett temligen bredt broderi, äfven af samma färg. Redan någon tid har man brukat sätta dessa Volans så tätt öfver hvarandra, att intet rum är emellan; nu fästas de till och med i samma söm, så att de formera blott en enda Falbala. Likaså äro ärmarne vid handen besatte med två manschett-remsor, som sitta ofvanpå hvarandra. Manschetter hafva nemligen åter kommit i temligen allmänt bruk hos Fruntimmerna. Näst efter ofvannämnde gaze-musslin, göras de mesta klädningar af samma tyg som de Cirkassiska skärpen. De andra tyger som nu brukas, men endast för att vara klädd med, äro Chinesiskt Krusflor, brocherad Damast och Cachemire-Damast. Ett af de nyaste sätt att garnera klädningar nertill, är att sätta, i stället för tre Volans, tre rader broderade Tuppkammar ellet så kallade *Crêtes*, hvilken prydnad synes bli allt mer modern. Bruket af Skottska Schaletter på hvita klädningar, och med festonerade Coleretter, bibehåller sig ännu. Förlidet år var det endast utländska Fruntimmer, som i Paris brukade svarta Tyll-Schaletter; nu börja äfven Parisiskorna antaga dem, några bruka till och med hela Manteletter af svart Tyll.

De unga Herrarne i Paris bruka nu så allmänt blå frack, och pantalonger af Ost-Indiskt Nankin, att man ser sällan någon annorlunda klädd. Pantalongerne äro af en sådan längd, att om de ej släpa på marken, betäcka de åtminstone hela skon. Man har eljest haft mycket vackra hvita tyger af bomull och siden, hvilka hittills nyttjats till pantalonger, äfvensom till vestar paille-gula eller svafvelgula Kasimirer,

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****
 STOCKHOLM DEN 9 SEPTEMBER 1815.
 *****

Den Sjelfrådige.

(Fortsättning och Slut.)

Jag hade nu intet annat parti, än att återigen taga min tillflykt till min Far. Han hade på de sista åren mycket förkofrat sin förmögenhet, och hans egendom hade vunnit flerdubbelt i värde, sedan han köpt den. Dessutom voro två af mina syskon döda. Jag kunde således komma att få en gång i arf omkring 20 eller 30,000 Riksdaler, med hvilket kapital jag kunde hafva en måttlig bergning, om jag också ville lefva alldeles sysslolös, och utan att hafva någon slags befattning. Min Far sjelf, som tillskref mina sista motgångar mindre mitt eget förvållande, än en olycklig stjerna som herrskade öfver mig, medgaf att det bästa jag kunde göra, vore att lefva af mina pengar, utan att eftersträfva något vidare, och emedlertid erbjöd han mig att, så länge han lefde, bli qvar i hans hus och hjälpa honom med landtbruket. Jag finge då tillika, som han sade, lära mig detta yrke, och om jag hade lust därför, så kunde jag en gång efterträda honom, och tilläfvventyrs med tiden hiana så långt, att jag fick

behålla hela egendomen. Som han framställde denna sin mening icke i form af en önskan eller ett råd, utan endast som ett bifall till hvad jag sjelf syntes åstunda, så fann jag ingenting att invända deremot, utan jag antog hans tillbud, och började med fullt allvar egna mig åt landtbruket, likasom hade jag nu först upptäckt det kall hvartill jag af naturen vore ämnad. Jemte det jag lärde mig det praktiska af detta yrke, ville jag dock äfven inhämta teorien, och jag studerade derfore alla både Svenska och utländska böcker i landtskötseln, som jag kunde komma öfver. De nya försök jag der fann omtalta, ville också jag verkställa, likväl efter mitt eget hufvud, så att jag gjorde allt bakfram, och det som redan i sig sjelf var odugligt, blef genom mina förändringar ännu mera odugligt och förderfligt. Sålunda var jag på vägen att förstöra hela min Fars åkerbruk, alla hans invändningar mot mina nymodiga företag voro fruktlösa, jag påstod att med tiden skulle han skörda de ymnigaste frukter af det han nu ansåg så föga nyttigt, och för att frälsa sin egendom från total skoffing, var han nödsakad att återtaga det uppdrag han gifvit mig, och förklara att jag dugde ej bättre till landtbrukare än till något annat.

Då jag på det sättet misskändes, ville jag ej längre stanna öfverksam qvar på ett ställe, der min verksamhet kunnat göra så mycket gagn. Jag reste till Hufvudstaden, i afsigt att fullfölja det som varit min första bestämmelse, nämligen att gå den civila tjänstevägen. Men dervid mötte ett hinder, som ej så lätt kunde häfvas; jag hade aldrig tagit något slags examen, eller genomgått något Akademiskt prof, och

hade än mindre lust att nu göra det, sedan jag var så gammal. Det ges likväl utvägar, att komma fram det förutan. En mäktig fiende hade förklarad Riket krig, och betydliga rustningar måste ske för att afslå hans anfall; en stor mängd Fält-Kommissarier, Fält-Revissorer m. m. blefvo således nödvändiga, jag anmälte mig till en sådan plats, och erhöll den utan särdeles svårighet. Redan under första fälttåget ådagalade jag en sådan färdighet i räkenskapsverket, och en så grundlig kännedom af hvad som fordras för att på den vägen göra lycka, att jag utan tvifvel efter krigets slut hade erhållit någon ordinarie beställning, i följd af den grundsats, att den som väl sköter sina egna affärer bör också väl sköta Statens; och tilläfventyrs hade jag innan kort kunnat bringa mig opp ända till Landshöfding eller President, såframt jag icke här åter försyndat mig genom samma envishet, som så ofta bragt mig på fall. Jag kom i strid med den General, vid hvars Division jag befann mig, på hvad sätt en viss post skulle afföras; efter hans tanka var den uppbänd, efter min tanka var den tagen af fienden; hvar och en hade goda skäl att stå fast vid sin mening, men hans slutskäl var kraftigare, ty han skaffade mig mitt afsked. Härmed forsvunno alla mina sköna förhoppningar, och Presidents-Embetet, som jag redan hade i sigte, förvandlade sig i Fält-Kamrerare karakter.

Jag återvände nu till Hufvudstaden, der jag en tid lefde med de penningar, som jag fortjent under kriget, på en ganska lysande fot. Min Far formanade mig flere gånger att hushålla bättre med det jag varit så lycklig att kunna förvärfva, och rådde mig att företaga någon

handel, som kunde öka mitt kapital; men sådana råd och förmaningar hade alltid haft en motsatt verkan på mig. Så länge penningarne räckte, ville jag ej tänka på något annat än att roa mig, och efter halftannatårs förlopp befann jag mig lika fattig igen, som då jag återkom från min utländska resa. Nu blef det fråga om, hvad jag skulle företaga mig, för att kunna leva. Jag hade redan kostat min Far så mycket, att jag hade försyn för att längre ligga honom till last. Någon egen handel kunde jag ej företaga, ty jag hade ingenting att börja med, och att söka kondition hos en annan, dertill var jag för stolt. Jag påminde mig då, huru den, som sjelf misslyckats i en sak, ofta anses för den skickligaste att undervisa andra deruti, och huru i följe deraf de flesta Institutur för att bilda unga Handlande inrättas af Bankruttörer. Ett sådant Institut beslöt nu äfven jag att upprätta, och det lyckades så väl, att inom en kort tid hade jag ett betydligt antal Elever, samt god utkomst af mitt företag. Men som aldrig någon lycka räckt länge för mig, så var äfven denna förmån snart förlorad, och visserligen icke utan mitt eget förvållande.

Jag hade råkat att bli bekant med en flicka, hvars rykte var ingenting mindre än klanderfritt. E-huru jag fullkomligt kände hennes föregående lefnad, och aldrig haft någon gnista af verklig kärlek för henne, hade hon dock förstätt att så intaga mig genom sin eftergifvenhet för allt hvad jag ville, att jag allvarsamt började tänka på att gifta mig med henne. Jag resonnerade på följande sätt: Om jag hade gift mig med en dygdig och på allt sätt älskvärd flicka,

till ex. med den sköna flickan i Norrköping, för hvilken jag hade en så stark böjelse, men som jag så visligen öfvergaf, så hade hennes dygd, hennes behag, min kärlek, allt förbundet mig att begära hennes råd och uppfylla hennes önskningsar, med uppoffrande af mina egna, så långt jag förmått, och jag hade derigenom blifvit den olyckligaste af alla människor; men då jag tager till hustru en kvinna, som ej äger att göra något slags anspråk, och för hvilken jag hvarken hyser aktning eller kärlek, så blir jag lika fri som förut, och råder mig helt och hållet själf. Huru mycket jag bedrog mig i denna uträkning, fick jag alltför snart erfara. Min Far, mina släktingar, alla mina vänner förenade sig, då de blefvo underrättade om min afsigt, och försökte allt, både böner och hotelser, för att afvända mig derifrån. Deras bemödanden afgjorde mitt beslut, och påskyndade dess utförande; inom 14 dagar var jag gift. Min hustru var de första veckorna själfva fromheten och mildheten; hon hade studerat min karakter, och förstod att ernå allt hvad hon behagade, derigenom att hon låtsade vilja öfvertala mig, till det hon visste jag tanke göra, men som ej instämde med hennes önskan, och då jag, för att visa att jag var min egen herre, gjorde tvertom, så underkastade hon sig, utan att knota, min vilja. Men antingen ledsnade hon vid detta tvång, eller ock förtröt det henne att jag inbillade mig vara herre, och ansåg henne för så enfaldig att tåla det; nog af, hon kastade ganska snart bort masken, och lät mig förstå att nu var det hennes tour att regera. Från den stunden var i vårt hus ett beständigt krig, och oaktadt all den karakters-styrka hvaraf jag berömde mig, oak-

tadt det bittra hat jag från samma ögonblick till henne fattat, gick hon ofta segrande ur striden, och jag erfor det för mig ovana ödet att nödgas gifva vika för en annans vilja. Men det var icke nog, att hon förstörde mitt lugn, hon förstörde äfven min välfärd. Hon anställde för de ynglingar, som jag skulle bilda och undervisa, sådana baler och societeter, från hvilka deras Föräldrar gerna önskade afhålla dem, och satte slutligen mitt hus i så elakt rop, att jag efterhand öfvergafs af alla mina Elever. Sedan hon på det sättet bragt mig i elände, rymde hon bort med en af sina älskare, och för första gången efter ett års tid njöt jag då åter glädjens fulla mått, och kände mig åter fri.

Ett halft år är nu förflutet sedan denna lyckliga händelse, och jag lefver oaktadt mina många missöden temligen lugn och nöjd. Mina affärer äro dock i elakt stånd; jag har ej kunnat återfå någon enda af mina Elever, och äger ej heller andra tillgångar. Mina vänner råda mig, att jag skall forsona mig med mina släktingar och återvända till min Far; de vilja med all makt öfvertala mig dertill, men just detta är ett skäl för mig att icke göra det. Jag vill vänta tills det blir nytt krig, och då vill jag åter engagera mig vid Fält-Kommissariatet, i hopp att göra bättre lycka än forra gången. Ehvad som må hända mig, är jag tillfreds, blott jag får följa min böjelse; ty ingen förmån anser jag uppväga det nöjet att i allting få råda sig sjelf, och ingen plåga så stor som den plågan att rätta sig efter andra.

Om Skottarnes Klädebrägt.

Det är bekant, att Skottarne aldrig nyttja benkläder. I stället hafva de en slags skjorta af randigt lerft, merendels grönt och mörkblått, men som ej räcker till knät, samt halfstrumpor som blott gå på halfva benet. Öfver skjortan hafva de en tunique eller tröja med korta ärmor, hvilken räcker blott ett stycke nedom medjan, samt derofvanpå en kappa eller så kallad *plaid* som består af ett helt stycke Skottskt tyg, ungefär tre alnar bredt, och hvarmed hvar och en draperar sig efter sin särskilta smak. Denna kappa bäres likväl icke af de Skottiska Soldaterna, hvilka endast hafva den ofvannämnde korta tuniquen, då de göra tjänst; men Officerarne hafva kappan öfver remskygget. På hufvudet bruka Skottarne allmänt en svart yllemössa, hvilken nedomkring är prydd med två rader hvita och röda rutor.

Äfven de Skottiska kvinnornas klädebrägt är utmärkt för sin egenhet. En Fransos vid namn *Faujas de St. Fond*, som nyligen i Paris utgifvit en Resa till England, Skottland och Hebridiska öarne, berättar härom följande: "Jag blef mycket förundrad, att i ett så kallt och fuktigt klimat, som i Glasgow, se de flesta kvinnor af det ringare folket, äfven dem som äro förmögnare, gå med nakna fötter och bart hufvud, klädda blott i ett tunt lifstycke, en kjol, och en kappa af rödt tyg, som räcker blott till halfva benet, med långt utslaget hår, som är särdeles vackert, och utan annan prydnad, än en enkel krokkam som hål-

ler ihop framhåret, så att det ej må falla ned i ansigtet. Denna qvinnornas klädedrägt, ehuru enkel den är, saknar dock ej behag; och som ingenting generar deras rörelser. hafva de i sin gång en elegans och en lätthet, hvilken är så mycket mer intagande, som de i allmänhet äro långa, smala, väl växta, och af ett ganska behagligt utseende. De hafva derjemte en bländande hy, och mycket hvita tänder. Och fastän de gå med blotta ben, får man ej tro, att de försumma snygghetens och renlighetens föreskrifter; tvertom synes det, som de tvätta sina fötter lika ofta och lika lätt som händerna.”

Mode-nyheter.

De nu i Paris varande Skottska tropparnes klädedrägt har så litet förskräckt Fruntimmerna derstädes, att de till och med sjelfva börjat efterapa densamma, så vidt det låtit sig göra. Hos den namnkunnige Modekrämaren Leroi kan man redan få köpa en komplett klädning *à l'Ecossaise*. Den består i en rosenröd Spens, en kort Kjol af Skottskt taft, samt Skottska kängor. Till denna Costume hörer äfven en svart hatt prydd med rosenröda plymer, som falla ned och förena sig under hakan, der de fästas med ett Skottskt band.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****
 STOCKHOLM DEN 16 SEPTEMBER 1815.
 *****

Den Envisa.

Berättelse af hennes Far.

Jag hade en enda Dotter, det vill säga, att jag fjäsade med henne, och hennes Mor skämde alldeler bort henne. Redan i vaggan började hon commandera sin Mor; så snart hon skrek, blef Modren utom sig, och gjorde allt hvad som kunde upptänkas för att stilla henne. Detta tilltog, ju mer flickan tillväxte, och när hon var sex år gammal, utöfvade hon redan ett tyranniskt valde öfver sin Mor, öfver mig och öfver alla i huset. Då hon begärde någonting, som var för mycket orimligt, samlade väl Modren sin styrka för att neka, och sökte genom förnuftiga skäl öfvertyga henne, att hennes begäran ej kunde villfaras; men flickan visste, hvad som gällde mer än förnuftiga skäl: hon skrek, och fick allt hvad hon ville. Genom denna uppfostran vans tillika den förmån, att flickan lärde sig tidigt resonnera, och innan kort kom det så långt att hvarken hennes Mor, eller jag, eller någon kvinniska fick säga ett ord, utan att hon resonerade

emot, och trodde sig vara klokare än vi alla. Jag ville en gång hämma detta ofog, och förbjöd henne att nånsin resonnera; hon gret och sade det vara br^a hårdt att neka henne tala, Modren gret med, och förebrådde mig att jag ville göra henne dum; jag åberopade Rousseau, som säger, att man aldrig bör resonnera med barn, och aldrig tillåta dem resonnera; men Modren påstod, att de också voro människor, och att de borde i tid öfva sitt förnuft, för att ej bli dumma och enfaldiga. som den ena och den andra af våra bekantas barn, hvilka knappt kunde svara om man gjorde dem den enklaste fråga, långt mindre sjelfva framställa spetsfunda spörsmål. Härvid förblef det, min inskränkta tid tillät mig ej att öfvertyga henne om sin villfarelse, och mina tränga göromål, som nu afhöllo mig nästan hela dagen hemifrån, hindrade mig att märka, huru flickans karakter blef allt mera envis, herrsklysten och tyrannisk. Hon var redan 14 år gammal, då en olycklig händelse, som tilldrog sig i mitt hus, upplyste mig, fast för sent, huru illa hennes uppfostran blifvit vårdad.

Jag var förmyndare för en fader- och moderlös flicka, som hade inga anhöriga, hos hvilka hon kunde vistas, och som jag derföre måst taga i mitt eget hus. Hon var ett par år äldre än min dotter, och ägde många talanger framför henne. Men hennes förnämsta företräde bestod i en saktmodighet och fromhet, som af ingenting kunde rubbas, och som gjorde att hon tåligt fördrog alla min dotters nycker och uppåtåg, och på det sättet bibehöll sänjan temligen länge, ty det enda medlet att vara ense med henne,

var det att vara henne undergifven. Denna sämja tog likväl ett hastigt slut. En ung aktningvärd man af stånd och förmögenhet hade fattat kärlek för min pupill, och friade till henne. Hon skänkte honom sitt hjerta, och jag lofvade honom hennes hand, men som hon var helt ung ännu, och nyss hade fyllt sitt sextonde år, så blef giftermålet uppskjutet på några månader. Emedlertid gjorde fästmannen naturligtvis täta besök i mitt hus, och lärde innan kort känna hela ställningen derstädes. Min dotter hade i början för hans skull visat något mera saktmodighet, men snart utbröt hennes despotiska lynne värre än någonsin. Antingen var det af afundsjuka, eller härm att se sig förbigången, eller af andra orsaker, men hon behandlade numera sin sällskapssyster hårdare än en slafvinnna, pålade henne de lägsta sysslor, och gick så långt, att hon till och med i hennes fästmans närvaro ville tvunga henne dertill. Som man lätt kan föreställa sig, tog han då hennes parti, och hotade jemväl att klaga för mig, när jag skulle komma tillbaka, ty olyckligtvis hade jag just på denna tiden blifvit nödsakad att göra en resa till Skåne; men härigenom uppretade han endast ännu mer den högmodiga flickan, som hade allt medhåll af sin Mor, och därför i hans frånvaro förföljde hans älskarinna så mycket bittrare. Detta ovärdiga uppförande af både Mor och Dotter bragte honom alldeles utom sig, han ville öfvertala sin fästmö, att på fläcken lemna ett hus, der hon så fornädrades, och då denna, trogen hederns lagar och mån om sitt rykte, vägrade att dertill samtycka, kastade han hela sitt missnöje på henne, och i häftigheten af denna känsla afsade han sig högriddligen alla sina

anspråk på hennes hand, och reste derefter bort, utan att låta höra vidare af sig. Detta oväntade slag träffade så hårdt den arma flickans hjerta, att när jag återkom hem, fann jag henne tokig.

(Forts. e. a. g.)

Om Fruntimrens klädsel.

(Öfversättning från Fransyskan.)

Jag var nyligen närvarande vid den unga Grefvinnan . . . .s toalett. Man talade om Fruntimmernas klädsel ibland oss. Hon frågade mig, hvilken dräkt jag ansåg mest kunna upphöja deras utseende.

Er mening, svarade jag henne, är förmodligen icke, att jag skall tala om de Fruntimmer, som höra till medelklasserne. För dem är en snygg klädning, af hvad tyg och hvad form den helst må vara, den enda som kan passa *). Snyggheten är de mindre förmögnes luxe. Om de ville gå längre, skulle de blottställa sig för tadel eller åtöje. Sådan är alltid dens lott, hvars prakt kontrasterar med hans ressurser.

Här är således endast frågan om de förnämre eller rikare Fruntimmer, som lefva i stora veriden och vistas i de högre kretsarne.

Sedan jag inskränkt mig till dem, gör jag ännu en skillnad. Antingen äro de af en inlagande skönhet

*) Ingenting karakteriserar bättre de i Frankrike rådande seder, ton och tänkesätt, än denna artikel. Det är blott derföre den blifvit öfversatt.

och ett förtjusande behag, såsom jag har ett exempel för ögonen; eller äro de så vida missgynnade af naturen, att de ej erhållit annat än ett helt vanligt utseende, som icke på något sätt utmärker dem. På dessa begge omständigheter beror helt och hållet, huru svaret på frågan bör utfalla.

Hvaruti består hela hemligheten af ett Fruntimmers Toalett? Hennes kläder äro icke gjorda för att *beklada* henne, utan för att göra henne *bemärkt*. Hennes ändamål, då hon väljer en dräkt, som hon tycker passar henne bäst, är intet annat än att väcka uppmärksamhet och eröfra karlarnes hjertan genom de intryck som deras ögon erfara. Följaktligen, då en kvinna af Kärlekens Moder erhållit den oskattbara gåfvan skönheten, fordras det, för att hennes behag skola göra all sin verkan, att ingenting contrasterar deremot, att det som omgifver eller innesluter dem icke hindrar dem att framlysa, och att anständighetens tvång är så afpassadt, att det gör deras triumf ännu vissare.

Af den orsaken blir för henne den enklaste dräkt den förmånligaste. Ingen gynnar mer Koketteriet, emedan den tillåter hennes behag att utöfva allt deras välde. Man kan lysa genom en bländande prakt; man intager endast genom personliga behag. Med undantag ef de tillfällen, då en viss ståt är nödvändig, då man är tvungen att representera, bör således den som är vacker kläda sig helt enkelt, och skall derigenom vinna ett allmänt bifall. Låt hennes klädsel, om man så äntligen vill, vara en hyllning som rikedom

gör åt enkelheten; men framför allt laga, att första ögonkastet endast märker den senare.

Deremot vid de Fruntimmers Toalett, som äro på något sätt missgynnade af naturen, må rikedomens fritt utbreda all sin glans. Genom sin präktiga och dyrbara klädsel skola de ådraga sig blickar, som deras personer ej skulle hafva erhållit; det blir för dem en nödvändig ersättning; ramen ger värde åt porträttet.

Gamla Moder.

Snörlif. Montaigne förebrår Fruntimmerna på sin tid, att de klämde ihop lifvet på sig med spjalar af trä, för att synas smala och väl växta. Catharina af Medicis hade först infört detta bruk i Frankrike år 1534. Sedermera, och ännu ickelängesedan, brukades till detta ändamål hvalfiskben. Derpå blefvo snörlifven en tid alldeles aflagde, emedan Läkarne förklarade dem för högst skadliga. Nu hafva de åter börjat komma i bruk, men med den skillnad, att i stället för trä och hvalfiskben, som funnits vara skadligt, nyttjas nu jern och stål, såsom förmodligen mindre förderligt.

Falskhalsduk (Fichu menteur). Uppfinningen här af tillignas en namnkunnig Opra Dansös i Paris år 1785. Det var stundom ett tjockt rynkadt hand, stoppadt med bomull eller kuddar, och som sattes mycket högt opp; stundom en vid och yfvig halsduk; och stundom begge delarne. En Mode-Criticus

på den tiden säger, att alla Fruntimmer voro fullkomligt lika, man såg aldrig den minsta skiljaktighet, och hela Paris syntes en lång tid vara bebodt endast af Nederländska ammor.

Knappar buros år 1786 af en ofantlig storlek. De föreställde än Copior af gamla Statyer, än Vuer af publika monumenter; än åtskilliga slag af fjärlar, insekter m. m. Unga katlar buro, såsom fordom i Riddare-tiden, sina älskarinnors namnchiffer i dessa knappar; de äldre hade hästar deruti aftecknade o. s. v.

Linne. Ehuru konsten att tillverka lerft varit mycket länge bekant, synes dock icke bruket af linne till skjortor vara särdeles gammalt. En Författare på 1300:talet, som talar om sin tids öfverflöd, nämner endast skjortor af ylle. Äfvenså betraktades bordsduktyg som ett öfverflöd, och äfven de rikare nyttjade det ganska sällan, och blott vid utomordentliga tillfällen.

(Forts. e. a. g.)

Mode-nyheter.

Formen på halmhattarne, som ännu äro de gångbaraste i Paris, varierar mycket. Icke allenast skärmen är olika gjord, så att den mer eller mindre be- täcker pannan, utan äfven kullen är ofvanpå ömsom platt, ömsom kullrig, och baktill ömsom jemn, ömsom snedskuren likt en Biskoppsmössa. Till garnering på dessa hattar nyttjas mest hvit gaze, fasonerad i Bouillonés eller Crevés, men sällan band. Plymer

deremot hafva blifvit mycket allmänna, i samma mån som bruket af blommor astagit. Man ser en stor del hvita halmhattar prydda med en krona af lilas-färgade plymer, eller ock blåa plymer i grupper. Rothattar hafva merendels omkring kullen tre valkar af samma ämne som hatten, en nederst, en midtpå, och en öfverst på kullen. Bland tygs-hattar, har man sedan några dagar i synnerhet märkt paille-gula Gros de Naples-hattar med lilasband. På några gröna hattar ser man randiga gröna och mörkblåa band, eller ock två gröna bisvärmar. Eljest äro sedan någon tid enfärgade kulörta band de vanligaste. Utom de hvita halmhattar, som äro uppvikta på sidan, ser man äfven dylika hattar med mycket stor skärm, men som är alldeles icke uppvikt; dessa äro prydda med en eller två hvita plymer lig-gande. Hvita negligor, hvita törnrosor och andra hvita blommor, med Reseda omkring, äro nästan de enda som nyttjas. Att bruka en Spets-Schalett på en hvit halmhatt, knuten öfver kullen och under hakan, hvilket kallas *en marmotte*, är icke mer något nytt mode; men nyligen har man börjat äfven nyttja en sådan Schalett *under* hatten. Något nytt är också stora Pelegrims-kragar med runda snibbar, likasom på en Schalett, hvilket mode dagligen tilltager. Dessa Pelegrimskragar äro stundom så stora, att de inneslutas i gördeln. För öfrigt ser man nu många Samojeder med kragar som likna Pelegrimskragar. Den gördel eller skärp, som mest brukas, är svart, af ett lillfingers bredd, och försedd med ett guldspänne.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****
 STOCKHOLM DEN 23 SEPTEMBER 1815.
 *****

Den Envisa.

(Fortsättning.)

På min Dotter gjorde denna rysliga händelse ett så djupt intryck, att det till en del förändrade hennes karakter. Hon blef från denna tiden mindre öfvermodig, mindre häftig, men i stället så mycket mer envis, och hvad hon en gång hade satt sig i hufvudet, var omöjligt att bringa henne ifrån. Hon öfverilade sig hädanefter sällan, och hennes uppriktiga föresats var att söka öfvervinna sitt hetsiga sinnelag för att aldrig mer göra någon människas olycka; men genom sin kalla envishet gjorde hon flera gånger sin egen. Alla de små motgångar, som för denna orsak träffade henne vid så många tillfällen, kunde ej förbättra henne; äfven större olycksfall hafva verkat lika litet på henne; och ännu i denna stund är, oaktadt allt hvad hon lidit, hennes envishet den samma.

En ung äfventyrare, som förstod att gifva sig anseende af hederlig karl, fast han ingenting ägde,

ingenting gjorde och ingenting var, hade inträngt sig först i mitt hus, och snart derpå i min Dotters hjerta. Jag bäfvade för faran, och sökte straxt aflägsna honom, men som han visste att jag var rik, ville han ej så lätt släppa sitt rof. Han kände den konsten att bli qvar emot ens vilja, och alla de ohöfligheter, hvar med jag bemötte honom både i ord och gerningar, låtsade han upptaga som artigheter eller som skämt. Det fans intet annat medel att blifva af med honom än att kasta honom ut, och jag var nästan färdig att skrida till denna ytterlighet; men jag blef förekommen. En vacker dag kommo han och min Dotter hand i hand, och begärde min faderliga välsignelse. Deras inbördes kärlek var obeskriflig, gränslös, de kunde ej lefva utan hvarandra, de voro färdige att försaka allt annat i verlden, om jag endast biföll deras förening, som utgjorde deras enda syftemål, deras enda önskan. Jag fann straxt, att ett afslag här skulle verka just motsatsen af det jag ville. Jag låtsade derföre genast samtycka till deras begäran, men tillade den bedröfliga underrättelse, att jag var alldeles ruinerad genom en stor bankrutt utomlands, hvarom jag först för få dagar sedan fått underrättelse, och att jag således ej kunde gifva min Dotter en enda skilling i hemgift, men om den unga mannen ägde tillgångar att föda sig sjelf och henne, så skulle jag med glädje gifva henne till hustru åt den som älskade henne nog högt att taga henne utan penningar. Jag hoppades att härmed vara honom qvitt, men jag bedrog mig. Antingen kände han mina affärer för väl, eller ock förstod han ändå min list; nog af, han yttrade endast känslor af tacksamhet och förtjusning, och sade sig

vara så mycket gladare, att få taga min Dotter utan hemgift, som han derigenom ägde tillfälle att bevisa henne sin oegennyttiga kärlek. Om jag icke redan lärt känna honom så väl, skulle han med dessa vackra tänkesätt kunnat förleda mig sjelf, likasom han förledde min Dotter; men då jag såg att mitt förslag ej ville lyckas på det sättet, så vidtog jag en annan utväg. Jag förde honom afsides och förklarade rent ut, att jag aldrig ville hafva honom till Måg, och om min Dotter gifte sig med honom emot min vilja, så kunde han vara säker, att antingen jag var rik eller fattig, skulle hon aldrig, så länge jag lefde, få det ringaste understöd af mig, förr än hon åter skilt sig ifrån honom. Jag sade detta på ett så allvarsamt sätt, att han blef öfvertygad, och tog sitt parti. Han glömde dock icke, att tala om sin kärlek, sin oegennyttia och sitt förakt för rikedomar, och lät mig förstå, att om han afstod från sina anspråk på min Dotters hand, var det endast för den orsaken, att han ej ville stifva oenighet inom en familj, och att han fruktade att hon skulle anses sig olycklig, i fall hon en gång skulle nödgas sakna de bekvämligheter, hvarvid hon i sin Fars hus blifvit van. Jag berömde honom för denna granlagenhet, och frågade, om han ej, för att skingra sin sorg öfver skilsmässan, vore hågad att göra en resa åt Landsorterne, hvartill jag i sådant fall ville försträcka honom ett par hundra Riksdaler. Detta anbud mottog han utan omsvep, och reste dagen derpå, utan att taga afsked af min Dotter. Härmed trodde jag allt vara förbi, och var glad att för så godt köp hafva sluppit en så tilltagsen äfventyrare. Men hvad jag bedrog mig! jag kände ännu ej fullkomligt min Dotters karakter.

Hon hade ej förr blifvit underrättad om sin älskares bortresa, än hon tog det beslut att följa honom. Hon tviflade icke ett ögonblick, att det var jag som tvungit honom att resa, och som hon kände hans obeskrifliga kärlek, så föreställde hon sig straxt, hvad uppoffring det borde kostat honom att öfvergifva henne, och huru olycklig han nu måste vara. Denna tanka kunde hon ej fördraga. En sann kärlek trotsar alla hinder. Hon skaffade sig i hemlighet underrättelse, hvart älskaren tagit vägen, och en afton flydde hon ur sina föräldrars hus, och följde honom på spåren. Hon behöfde ej resa längre än till Gefle. Der träffade hon honom, redan färdig att börja en ny kärlekshandel med en af Stadens rika Grosshandlaredöttrar. I början blef han icke litet förlägen öfver hennes oförväntade ankomst, som nödvändigt skulle hindra honom att fullborda den nya eröfring han förhade; men som han ännu ej hunnit långt dermed, så besinnade han sig, och tog det säkraste partiet. Han förmodade med skäl, att när min Dotter på det sättet förföljde honom, och sjelf kastade sig i hans armar, så skulle jag icke tillräkna honom som ett fel, att han gifte sig med henne, och icke då, som jag förut hotat, undandraga dem begge min hjälp. Han begagnade sig derföre af tillfället, som syntes truga sig på honom, och upptänkte en förevändning hvarigenom det lyckades honom att erhålla lysning och blifva vigd med min Dotter. Derefter skrefvo de gemensamt ett bref till mig och min Hustru, hvaruti de begärde vår förlåtelse och välsignelse. Min Hustru hade alltid understött sin Dotters önskan; om henne var således icke fråga; och jag, hvad skul-

le jag göra? Det som var skedt, kunde i alla fall ej ändras. Jag gaf dem min förlåtelse, och befallde dem komma tillbaka till Stockholm. Men innan de hunno hit, hade redan missämja och bitterhet intagit kärlekens rum i deras hjertan.

(Forts. e. a. g.)

Anekdöt.

Signora Cozzona hade länge, på Teatern i Haymarket, gjort Engelska publikens förtjusning. Medan hon var på modet, hade hon öfverlemnadt sig åt det mest utsväfvande slöseri, hvartill hennes talrika tillbedjare täflade att lemna henne medel. Men småningom måste hon gifva vika för andra yngre Aktriser, som voro omgifne af nyhetens behag. Och som hon ingenting sparat under sin lyckas dagar, så blef hon snart blottställd för alla behöfvets rysligheter. Ett uselt vindsrum blef den boning, hvaruti denna lysande Fé dvaldes, som kort förut nödgat alla Konsterna att biträda vid förskönandet af hennes hemvist.

Under tiden kommo två af hennes landsmän till London, hvilka, rörde af det man berättade dem om hennes tillstånd, beslöto att göra henne ett besök, och tillbjuda henne sin tjenst, i fall hon vore i behöf deraf. Så snart de inträdde i hennes rum, funno de straxt, att allt hvad ryktet om henne förmälte, hade sin fulla riktighet. Hon syntes vara i ett så nedslaget eller vanmäktigt tillstånd, att hon knappt förmådde helsa på dem, och svarade icke ett enda ord på

deras första artigheter. Den ene af dem frågade henne då med ett ömt deltagande, om hon var sjuk, eller om det var sorgen som fångslade hennes tunga. Intetdera, svarade hon; jag tror mest det är *hungern*. Jag har sedan i går ingenting ätit, klockan är öfver sex på aftonen, och jag äger ej ett runstycke. — Kom med oss till närmaste Vårdshus, ropade hennes landsman, ni skall der blifva serverad med allt det bästa som fins af fågel och Portvin. — Jag vill icke, invände hon med en bitter ton, att man föreskrifver mig stället der jag skall äta, eller hvarutaf min måltid skall bestå. Om jag varit så sinnad att jag kunnat tåla det, så skulle jag aldrig lidit brist på någonting. — Förlåt mig, svarade den medlidsamme Italienaren, ät hvar och hur Ni behagar; men ät. Med dessa ord räckte han henne en Giné. Hon tog den, ropade en grannqvinna, som bodde i samma våning, lade Ginéen i hennes hand, och bad henne straxt springa till en Vinhandlare som hon nämnde för henne, och köpa en butelj Tokayer-vin. Men gå ej till någon annan, tillade hon; det fins icke godt Tokayer annorstädes än på den källaren. Det kostar en Giné buteljen; men Ni skall begära att Ni får bröd på köpet. Grannqvinnan kom efter en kort stund tillbaka med vinbuteljen, men utan bröd. Vinhandlaren, sade hon, nekade att ge mig något bröd, och då jag var envis, körde han ut mig. Hvad Ni är dum, ropade Signora Cozzona, kan jag förtära vignet utan bröd? — Men för hvad skall jag köpa det? — Främlingen gaf henne, i det han höjde på axlarne, ännu en Shelling (ett Engelskt Silfvermynt, ungefärså stort som ett Tredalerstycke). Nu lät hon köpa bröd, och så snart det kommit, bröt hon det i stycken uti

ett tvättfat, slog Tokayer-vinet derpå, och förtärde så denna sällsamma anrättning. Man kan lätt föreställa sig, att hennes landsmän, sedan de varit vittnen till detta uppträde, ej voro frestade att ännu en gång göra henne besök.

Gamla Moder.

(Fortsättning.)

Ficher. Omkring medlet af 18:de Seklet, då man i Frankrike spelte mycket höga spel, och då pappersmynt eller kassa-sedlar ej funnos, uppfann man ett slags Spelmynt för att ersätta dukater och Louisdorer, som skulle varit för tunga att bära med sig till så stor mängd som fordrades. Det var nemligen små askar fyllda med ficher, som voro märkta: *tio, tjugu, femtio, hundra Louisdor* o. s. v. Dessa ficher voro likasom Bankosedlar, som betaltes till innehafvaren vid uppvisandet. — Man berättar, att på den tiden en Fru, hvars man var Spelare, lät göra en sådan ask, och skickade den till honom. Han trodde först att den innehöll en betydlig summa penningar, men huru stor blef hans förundran, då han öppnade den, och fann der, i stället för ficher, sin husrus och sina barns porträtt, med dessa ord: *tänk på oss.*

Rum. Det är sedan början af adertonde Seklet, som det bruket blifvit infördt att hafva många rum, och indela våningarne i ett stort antal små kamrar. Före den tiden hade man få men ofantligt stora rum. Till och med rikare och förnämre personer lefde stun-

dom i familj, så att Herrn, Frun, och barnen befundo sig i en och samma kammare, som tjente på en gång till Studerkammare, Förmak, Sängkammare, Matsal, och till och med Kök. Den store Condó hade, under det han var i Bourgogne, besökt några ParlamentsRåder i Dijon, som mottagit honom i deras hushållskammare. Då han kom tillbaka till Versailles, sade han åt Ludvig XIV: "Provinsen Bourgogne är mycket rik; till och med köken äro der tapetserade".

Berlocker brukades fordom af Fruntimmerna ganska mycket. Det var en guldkedja, hvaruti hängdes en hop småsaker, såsom en liten sax, ett petschaft, ett etui, en luktblaska, med ett ord, allt hvad man ville. En sådan gafs till Bröllopsgåfva, var stundom ganska dyrbar, och ansågs alltid för en mycket angenäm present.

Muscadin. Detta ord, som egentligen betyder en pastill som är parfumerad med muscus, nyttjades år 1793 af pöbeln i Paris som ett öknamn för sådana manspersoner, som voro mycket fina och granlaga i sin klädsel, och har sedan blifvit bibehållet och antaget.

(Forts. e. a. g.)

Gravuren N:o 5 medföljer nästa Blad.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****
STOCKHOLM DEN 30 SEPTEMBER 1815.
*****

Almer den Vise,
eller hvaruti består Sällheten?
(Öfvers. från Engelskan.)

Den vise Dervischen Almer underhöll elden på den heliga lampan, som brinner i Mecca framför Profetens graf. En dag, då han efter sin vana, liggande på knä vid ingången till Templet, med hufvudet nedböjdt i stoftet, och med kroppen vänd mot öster, hade förrättat sin första morgonbön, såg han, när han reste sig opp, en Arab stående framför sig. Denne man var klädd i en dyrbar drägt, och ett talrikt medfölje tillkännagaf hans höga rang och hans rikedom. Han kastade på Dervischen en blick, som syntes påkalla dess välvilja, och hvaruti målade sig på en gång önskan aft få tala, och fruktan att störa den helige mannen i hans fromma förrättning. Almer såg hans förlägenhet, och bröt tystnaden. Han gick fram till Araben, helsade på honom med denna lugna värdighet, som hos dygdiga själar är ödmjukhetens följeslagare, och frågade honom hvad han ville.

Du Guds och Profetens tjänare, sade Araben, du ser här en man, som af sjelfva lyckan är mättad med malört och galla. Allt hvad jag förr önskat mig såsom sällhetens grundval, äger jag nu, och jag är mer olycklig, än jag var på den tiden, då min själ tärdes af törsten efter nöjen. Jag önskar ingenting vidare, och följaktligen har jag ej mer något att hoppas. Allt väcker min ledsnad, till och med tidens lopp, emedan den flyter förbi utan att medföra någon ny njutning för mig. Framtiden erbjuder mig ingen annan utsigt, än de fåfänga njutningar som jag redan känner af det förflutna, och hvilka genom en lång vana och en ostörd besittning äro för mig beröfvade alla de retelser, som de hafva i andra människors ögon. Jag fruktar denna framtid, som skall öka min afsmak, och icke desto mindre bäfvar jag för dess uteblifvande. Jag tänker ej utan fasa på det ögonblick, då evigheten skall uppfylla tomheten af mitt lif, på samma sätt som sandhvirflarne i öcknen igensopå kamelernas fotspår; då min tillvarelse skall lemna efter sig ett minne, lika litet varaktigt, som den fåra det flyende skeppet gör på hafsytan. Värdes därför, om du äger bland din visdoms skatter några föreskrifter som leda till sällheten, värdes meddela mig dem. Jag brinner af begär att känna dem, men jag fruktar tillika, att de, likt dem jag hittills inhemtat och följt, skola gifva mig endast ett bedrägligt hopp.

Almer hörde med förundran och medlidande denna klagan af en varelse, som fått förnuftet såsom en pant af sin odödlighet. Men snart återtagande sitt

vanliga sinneslugn, sade han till Araben: Hör den uppenbarelse, som jag af Profeten erhållit.

Jag satt en afton uti förhuset till Templet, hvarifrån jag betraktade den folkmängd som rörde sig på gatorna i Staden. Jag läste på hvars och ens ansigte och i dess åtbörder, det bekymmer hvaraf han plågades. Detta skådespel, hvarpå jag intilldess icke fästat någon uppmärksamhet, försänkte mig i djupa betraktelser. Olyckliga dödlige! sade jag för mig sjelf, hvarföre gören J Er så mycket bekymmer? Om det är för att vinna sällheten, hvem smakar väl denna sällhet? Månne de Egyptiska och Persiska tygerna gifva dem, som pryda sig dermed, en sällhet, som uppväger de slafvars elände och plågor, hvilka styra kamelerna, hvarpå detta dyrbara öfverflöd hitföres? Månne de sköna och granna tälten förtjusa deras ögon, som ofta njutit denna syn? Månne vanans makt gör den känslolös för plågorna, som tillbringar hela sitt lif med att genomtåga den torra öcknen, der man ser ingenting annat än himmel och sand; der en ryslig enformighet erbjuder den resande ända till horisontens rand ingen förändrad utsigt, ingen omvexling af föremål, som kunde ett ögonblick vända hans tankar ifrån mödorna och farorna; der den heta luften, man andas plågar ännu mindre, än åsynen af detta torra sandhaf, hvarpå det utmattade ögat kringirrar utan att upptäcka slutet deraf? Månne den rike, hvars kläder blänka af gnistrande stenar, blir mera säll genom de uslingars osällhet, hvilka uppsöka dessa stenar i bergets sköte, uteslutne från all delaktighet af naturens häfvor, och framsläpande ett lif, som är en beständig

omvexling af arbete och känslolöshet? Och äro de, som besitta världens goda, ej lycklige i proportion efter deras olycka, som anskaffa dem det; hvilken fåfänglig dröm är då icke människans lif? Om en sådan olikhet af lifvets värde verkligen finnes, huru skall man kunna frikalla från partiskhet den hand som stadgat denna olikhet?

Medan mina tankar på det sättet utsväfvade, kände jag en gudomlig anda utgjuta sig öfver mig. Gaterna och folket i Mecca försvunno, och jag befann mig på slutningen af ett berg, der jag såg vid min sida Azoran, den straffande Ängeln. Hans åsyn uppfyllde mig med förskräckelse, jag bredde stoft på min hjessa, och ville anropa den Högstes budbärare att skona mig i sin vrede; men han förekom mig, och sade: Almer, du har helgat ditt lif till att göra betraktelser, för att kunna genom dina råd befria okunnigheten från sina villor och afvända förmätenheten från brott; men du har läst naturens bok, utan att förstå den. Ännu ligger den öppen för dig; rådfråga den uppmärksamt, och blif vis.

Jag upplyfte mina ögon, och såg en park, så vacker som Paradisets trädgård, men icke särdeles stor. Midtuti var en grönskande Allé, vid hvars ända syntes en vild ödemark, och längre bort ett ogenomträngligt mörker. Allén var beskuggad af alla slags träd, som voro belastade med blommor och frukter. Tusende fåglar sjöngo i löfven; gräsängarna var beströdd med blommor af de lifligaste och behagligaste färger, och som uppfyllde luften med de

ljufvaste vällukter. På ena sidan flöt en bäck, hvars rena och klara vågor sakta sorlade i den gyllene sanden, och på andra sidan upptäckte mina blickar med förnöjelse präktiga promenader, myrten- och pomerans-lundar, springkällor, grottor och kaskader som tycktes erbjuda en angenämt svalkande tillflykt undan middagssolens brännande hetta. Alla dessa konstens och naturens under gäfvo hela skådespelet en beundransvärd mångfaldighet, som likväl icke dolde dess inskränkta rymd. Medan jag var utom mig af nöje vid betraktandet af detta förtrollade ställets skönheter, blef jag varse en man som spasserade i den gröna Allén. Hans blick var tankfull och bekymrad, hans ögon voro fästade på marken och hans armar lågo i kors öfver bröstet. Han darrade som oftast, likasom en plötslig ångest hade betagit honom. Alla hans åtbörder utmärkte oro och förskräckelse. Suckande kastade han osäkra blickar på allt hvad som omgaf honom, och efter att ett ögonblick hafva synts beundra de långa ensliga gångar som utbreddes sig framför honom, tycktes han vilja stanna, men en oemotståndelig kraft nödgade honom att fortsätta sin väg. Äntligen stillades hans häftiga rörelse, och hans anletsdrag visade endast stämpeln af ett melankoliskt lugn. Hans ögon sänktes åter till jorden, och han fortfor att gå framåt med en tydlig motvilja, men som likväl icke mer røjde sig genom så häftiga rörelser som förut.

Öfverraskad af allt hvad jag sett, ärnade jag fråga Ängeln om orsaken till det olyckliga tillstånd, hvaruti en man, omgifven af allt hvad som kunde

smickra hans sinnen, tycktes befinna sig; men Azoran lemnade mig ej tid att börja min fråga. Naturens bok, sade han, ligger öppen för dig; rådfråga den uppmärksamt, och blif vis.

Jag följde Ängelns råd, och jag upptäckte en dal, innesluten af två nakna och branta berg. Deras spets, hvarpå solen föll lodrätt ned, visade intet spår till någon grönska; alla källor voro der uttorkade; men i ändan af dalen syntes ett behagligt och fruktbart land, beskuggadt af trän och prydt med vackra byggnader. Snart blef jag varse en man, som vandrade i denna dal. Han var mager, blek och utan kläder; men hans uppsyn var dock glad, och hans åtbörder utmärkte helsa och styrka. Äfven hans ögon voro fästade på jorden; stundtals upplyfte han dem, och såg framåt, likasom han velat springa; men en hemlig kraft afhöll honom derifrån, på samma sätt som den andre hindrades att stanna. Någon gång röjde sig plötsligen på hans ansigte tecken till ledsnad och bedröfvelse, och ibland stannade han helt hastigt, likasom hans fot blifvit sårad af vägens ojemnheter; men straxt derpå återtog han sitt öppna och fria utseende, och fortsatte sin väg, utan att yttra hvarken sorg eller afsmak.

Otålig att veta, ur hvilken hemlig källa tillfredsställelsen kunde härflyta i en belägenhet, der den minst borde väntas, ville jag be Azoran upplysa mig derom; men han förekom äfven nu min fråga, och sade: Almer, påminn dig hvad du har sett; kom ihåg; att den verld, der du nu dväljes, är endast vägen

till en annan, och att sällheten beror ej af denna vägens beskaffenhet, utan af målet dit den leder. Värdet af ditt jordiska lif bestämmes endast af fruktan och hoppet. Den olycklige, som vantrifves i trädgården, och med fasa betraktar dess gränser, är utan glädje, ty han är utan hopp, och förtäres af fruktan att förlora det han ännu icke äger. Hans öra har så ofta hört fåglarnes melodiska sång, att han ej mer finner något behag deruti. Blommorna hafva så många gånger förnyat sig under hans ögon, att deras skönheter undfälla honom; bäckens dystra sorl, och det strålande skenet af dess klara vågor, då de upplysas af den tysta månan, lemna hans själ utan rörelse, ty han är bortskämd genom vanan vid en alltför lång och oafbruten njutning. Med ett ord, denne olycklige vågar ej betrakta den retande utsigten omkring honom, emedan han fruktar att på samma gång få se horisonten som begränsar den. Det kan således för jordens usle bebyggare vara likgilltigt, om den väg han går är beströdd med blommor eller törnen, så snart han ser att den förer till evighetens Land, i hvars omätliga vidd förlora sig alla de obetänksamma skillnader, som människan här nere gör mellan lifvets blommor och törnen, mellan nöjet och smärtan. Nej, den Eviga Visheten har ej olika utdelt sina gåfvor. Det som kan göra människans sällhet, äfven då olyckan trycker henne med hela sin tyngd, och det hvarförutan den mest lysande lycka blir endast en bitter källa till osällhet, det är dygden. Men att vara dygdig, beror af hvar och en själf; således har hvar människa sällhetens medel i sina händer. Förvara nu, Almer,

hågkomsten af den syn du haft, och låt mina ord vara inskrifne i ditt hjerta, på det du må kunna visa vägen till sällheten för de vilsefarande, och rättfärdiga Gud inför människornas barn.

Medan Azorans röst ännu ljöd i mina öron, var alltsammans försvunnet, och jag befann mig åter sittande på trappstegen till Templet. Solen var nära att dölja sig, folkhopan var borta, gatorna öde, och nattens högtidliga stillhet bidrog, jemte upplösandet af alla mina tvifvelsmål, att fullkomligt lugna mitt sinne.

Sådan, min son, var den uppenbarelse jag fick af Profeten. Använd den till din nytta.

Med dessa ord återvände Almer in uti Templet, och lemnade Araben djupt begrundande den helige mannens betydningfulla tal.

Förklaring öfver Gravuren N:o 5.

Promenad-Costume för en ung flicka.

Rothatt med kokard. Skottsk Schalett. Cambricksklädning, garnerad med rynkor. Hvita handskar. Rosenröda skor.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

*****

STOCKHOLM DEN 7 OCTOBER 1815.

*****

Den nya Cur-metoden,
eller konsten att med lätthet bota både
fysiska och moraliska sjukdomar.

Det är sant, att på någon tid hafva våra Läkare i allmänhet antagit en vida förnuftigare Cur-metod än förr, och i stället att förordna en mängd af läkemedel, som oftast voro blott palliativer, angripa de straxt det onda vid roten; men så långt hafva de ännu icke hunnit bringa sin konst, som den Läkare jag här vill omtala. Ännu mindre hafva våra moraliske Läkare lärt sig att gå till väga med den djupa klokhets, hvaraf jag nu vill anföra exempel.

I en af Sverges större Handels-Städer bodde en rik man, som jag vill kalla Wilhelm. Han hade i många år varit Handlande och förvärfvat sig ganska betydliga rikedomar, men derefter nedlagt sin rörelse för att lefva i ro af sina penningar. Denne man var, oakadt sin stora förmögenhet, icke smittad af sina medbröders vanliga fel, högmod, fåfanga och käns-